

ELOFIZETÉSI FELTÉTELEK.

Egy évre . . . 10 K. — f.
 Hat óra . . . 5 K. — f.
 Három óra . . . 2 K. 50 f.
 Egyes számok ára 20 fillér

BARS

KÖZMŰVELŐDÉSI ÉS TÁRSADALMI HETILAP.

HIRDETESEK

□ centiméterenként - 4 fillér
 Nyilttéri közlemények garmond
 soronként 30 fillér.

Gyakori hirdetések és a velünk
 összekötöttesben levő hird. irodák
 arrendményben részesülnek.

A kéziratok a szerkesztőséghez küldendők.

Kéziratok vissza nem adatnak.

FŐSZERKESZTŐ: Dr. KERSEK JÁNOS.

Megjelen vasárnap reggel.

SZERKESZTÉSÉRT A FŐSZERKESZTŐ FELELŐS.

FŐMUNKATÁRS: JAROSS FERENC.

A hirdetések, előfizetések s a reklámclókat a
 kiadóhivatalba kérjük utasítani.

A LAP KIADÓJA: NYITRAI ÉS TÁRSA r. t.

Veszteségünk statisztikája.

A hadvezetőség a háború kitörése óta pontosan és lelkiismeretesen állította össze veszteségeink statisztikáját s azt a közönség tájékozására, időről-időre közzé is teszi. Mult napokban jelent meg a századik veszteségi lista. Ez adta meg nekünk az alkalmat arra, hogy eddigi veszteségeinkkel mi is behatóan foglalkozzunk és a listák adatait feltárjuk.

Hadvezetőségünk a mult év aug. 12-én adta ki az első veszteségi listát, amely még csak a határon történt kisebb előőrsi csatározásoknak esettjeit, sebesültjeit foglalta magában; a későbbiek már felölelték a nagyobb csaták adatait s mindezeknek az adatoknak feldolgozása emberileg a lehető legpontosabb, a veszteségi lajstromban felsorolt nevek általában, úgy körülbelül az egy hónappal előbb történt harcokra vonatkoznak.

Természetes, hogy ez csak az esettékre és sebesültekre nézve áll; mert a hadifoglyokra vonatkozóan hadvezetőségünk mindig megvárja az ellenséges államok vezetőségének kimutatását is és csak az ott kimutatottakról állapítja meg, hogy hadifoglyok, míg azokat, akikről csak föltételezni lehet, hogy fogságba jutottak, egyelőre csak mint eltűnteket szerepelteti. Ez kétségtelenül igen helyes eljárás, mert hiszen tudjuk, hogy a harcok hevében a legénység nem egyszer más ezredkekhez kerül s egy ideig ott folytatja működését. Eltűnése után tehát korai volna már mint hadifoglyot feltüntetni.

Az első száz lajstrom adatait összehasonlítva ellenfeleink listáival, megállapíthatjuk, hogy a mi hadvezetőségünk sokkal bölcsőbb, emberkimélőbb; mert ellenségeink között nincsen egy sem, amelynek az óriási harcokhoz mérten ilyen csekély lenne a vesztesége. Az első száz lista adatai szerint megsebesült összesen 3980 tiszt és 231.160 főnyi legénység. Elesett 2263 tiszt és 40.827 közlegény, fogságba került 628 tiszt és 9502 főnyi legénység. A sebesülteknek látszólagos nagy száma korántsem olyan veszedelmes, mint azt a nagy szám mutatja. A mai modern fegyver, különösen a puska, szinte azt lehet mondani, humánus sebet ejt. A hegyes lövedék, ha be is hatol az emberi testbe, nem szakít sebet, hanem simán keresztülfúródik és a legritkább eset, hogy nyomában infekció áll be. A száz veszteségi listában kimutatott sebesültek túlnyomó száma már régen egészségesen tért vissza a harcok mezéjére. A súlyosabban sebesültek termé-

szetesen hosszabb ideig állanak kezelés alatt, de remélhetőleg ezek is mind teljesíthetik kötelességüket. Sőt, ha a nagy hideg következtében beállott végtagelvtagyások esete nem következik be, úgy ennek a háborúnak örvendetesen kevés amputált áldozata lesz, úgy hogy a harcokról visszajöttek a béke helyreállítással folytathatják polgári munkájukat.

Ez a hősök statisztikája a maga fájdalmas és dicsőséges múltjában dokumentuma a mának és ha könnyes szemmel tekintünk is rája, szívünk megedződik a bizalom és akarat fel-lángoló tüzeiben. Ez a hősök szent statisztikája nemcsak azt bizonyítja, hogy a mi hadvezetőségünk minden tekintetben figyelmet tanúsít a közvélemény iránt, nincsenek rejtélyei, az igaz ügyből kifolyólag nyíltan és büszkén vivja a küzdelmet még akkor is, ha néha napján látszólag ellene fordul a szerencse s ezt is őszintén és leplezetlenül közli velünk, — de amellett is tanuskodik, hogy mi vigyázzunk vértünkre, nálunk drága minden egyes ember. Ok nélkül egyetlen lelket sem kergetnek a halál tüzebe, egyetlen katonát sem áldoznak az elmulásnak. Ezek a számok, összehasonlítva ellenségeink statisztikájával, azt mutatják, hogy a mi veszteségeink aránylag sokkal kisebbek voltak. A francia kudarcok, az angol üzleti rohamok és az orosz géppuskákkal hátfagott rabszolgotörzsek megnövesztették ellenségeink óriási veszteségeit. A számbeli aránytalanságok tehát lassan lenyirbálódnak és a sokat emlegetett s a háboru elején csakugyan létezett túlerő alaposan megcsappant.

Ezeket tartottuk szükségesnek feljegyezni a századik veszteségi listánál és még hozzátesszük, hogy míg ellenségeink veszteségi statisztikája az áldozatoké, a miénk: a hősöké.

Nemzetünk boldogsága.

Az újév hajnala a jókivánatok szimbóluma. A jókivánatok végcélja: az emberi boldogság, amely lehet egyéni s társas boldogság. Most, amikor a kölcsönös függés, az egymásra utaltság széles rétegekben érvényesül, az ugynevezett egyéni boldogságot a tartós, nemzeti boldogságtól nem lehet szigorúan elszigetelni. Eszerint a társas boldogság egyszersmind az egyéni boldogság is és viszont. A társas boldogságnak számos feltétele van.

Első a létérdek épsége, amely szoros kapcsolatban van azokkal a tényezőkkel, amelyek együttesen a „haza“ fogalmához tartoznak. Amint látjuk tehát, a nemzeti

boldogság a haza népének a boldogsága is. De voltaképpen miben rejlik a boldogság lényege? Bizonyos vágyak teljesülésében, kielégülésében. A nemzeti boldogság azoknak a vágyaknak a kielégülése, amelyek a haza épségére, fejlődésére vonatkoznak. Minden újév hajnalán ismétlődnek ezek a kívánságok. A mostani újév hajnala azonban más kívánságot is tartalmazott magában. Nemzetünk teljes győzedelmét az ellenség felett!

Enélkül létünk és fejlődésünk nem is képzelhető el. Kérdés, előmozdítja-e az imént jelzett kívánság a háboru sikerét, diadalát? Hogy erre röviden és tárgyilagosan megfellelhesünk, eleve elemeznünk kell a kívánságok pszichológiáját s ama működést, amelyből a nemzeti boldogság sarjadzik. Minden ember törekszik a boldogság után.

Azonban ezt a társas életben egymaga képtelen elérni. Szüksége van bizonyos társasérőkre, segítőkészre. Jelentük, hogy a boldogság semmi egyéb, mint bizonyos vágyak teljesülése, kielégülése. A vágyak pedig szükségletekből keletkeznek. Vannak fiziológiai és pszichológiai szükségletek. Ha a szükségletek minden egyénben azonos jellegűek, akkor a vágyak is azonosak.

Az egyesült vágyaknak vannak bizonyos külső lencsei. Iyennek pld. az Istenben vetett hit. Győznünk kell, győzni is fogunk, stb. Ezekbe millió meg millió egyén vágya belekapcsolódik, beleszövődik. Minden győzelem csak a vágyak közösségén keletkezhetik. Minél szorosabb a kapocs a vágyak között, annál biztosabb a győzelem. A vágyak közössége a közös akarathoz vezet. A közös vágyak a közös tetterre serkentik az embereket; olyan tetterre, amelyben különböző energiák egy munkáitomban megnyilatkoznak. Ha a különböző energiák egy közös munkáitomban érvényesülnek: minden kétséget kizáróan eredményes munkát végeznek. Olyan munkát, amely legyőz minden ellenállást, surlódást.

A mostani háboruban közös érzelmekkel, akarral, tettel dolgozunk mindnyájan. A munka könnyebb, surlódásmentesebb, mint máskor, mert hisz minden tettünk, óhajunk egy közös munkáitombba szakadt. „Győznünk kell!“ olyan jelszó, amely egyesíti s tömöríti a harci ütemet, a harc munkája ütemét.

Valamint több munkás kaszájának egyidőben való odasuhintása egy ütembe olvasztja a munkát, minél fogva a munkások könnyebben, kitartóbban dolgozhatnak, azonképpen a közös vágyakból származó tett, akarat is ilyen műveletet végez.

Itt nincs kifáradás, kimerülés, elcsüggedés, kedvetlenség; hanem van: öröm, lelkesedés s előretörtetés. Itt nem ijednek meg az ellenség fokozott erejétől; mert jól tudják, hogy a teljes diadal korántsem

katonai szervezetség. Ez a katonai szellemnek az úgynevezett „csapat-szellemnek” életfője. Ez a szellem az általános hadsereg-szabálysátlól indul ki, a vezérek, tiszték lelkiéletében gazdagul, színesül, általuk eljut minden egyes katonához és áthatja ennek egész lelkét. Elemei a főtőlten engedelmesség, a tábori tisztelet, a zászlóhoz, a megingathatatlan önbizalom, a rettenhetetlen bátorság és a szállard akarat a győzelemhez. Csak az a sereg vivhat ki maradandó eredményeket, amelyet ilyen elemekből kikristályosodott szellem hat át. Lehet, hogy fizikailag megverik, de bukásba sohasem fog belelyugodni s előbbtöbb föltámad. Az ilyen sereg leverve is fölényben marad mindaddig, míg szelleme lelkileg össze nem roppan és szervezett seregből szervezetlen, fásult, reménytelen egyedekből álló tömeggé nem válik, amelyben a kétségbeesés jutott uralomra.

Ez a lelki összeroppanás rendszeren sokáig tartó, alig észrevehető folyamat eredménye, de néha rohamosan is beáll.

Ilyenkor hirtelen uralomra jutnak a tömegesítőzők és előáll az a jelenség, melyet tömegijedtségnek, pániknak neveznek. A katonák mindentűl rémeket látnak és csak a képzelt vészedelem pusztá sejtésére is eszeveszett futásnak erednek. A történelem erre is számos példát tud. A napoleoni háborúkban 1807-ben Eylan mellett egy francia csapatot riadtan megfűtött arra a hamis hírdőra: „Kozákok jönnök!” A poros osztrák háborúban történt Schweinfurt mellett, hogy egy porosz katoná megpillantott egy osztrák őrszert. Ijedten ordított: „Lovasság jön!” mire az egész porosa csapat menekült. A török-görög háborúban, 1797-ben, egy török tüzérszert futott meg azért, mert egy katonája észrevert néhány lovat, amelyet görög katonák istóra vesettek. Szinte komikusan hat a következő eset. A könngrázi katasztróta után 12 napra a 34. osztrák gyalogszert — mely a most folyó háborúban ismetelten kitűnt hősi bátorságával — lovasatmadás kivédésére kénytelen volt négysszertbe tejlődni. Az egyik négysszert hirtelen megharanta egy, a csatazajtól megvadult és porfelhőbe bursolt diánszert. Ez a nem várt megharanta olyan zavart okozott, hogy a tiszték fegyverre is alig birták összehozni a szertbomlott szert.

Hogy pánik esetén csakugyan az őszertön jatsza a őszertepet, azt az állatpánik példái is mutatják. A porosz-francia háborúban egy porosz huszárszert őveshez nem szokott lovat fogta el a pánik. A megriadt állatok futásnak eredtek, ellenszertgű lovasokat elragadtak és őriási zavarokat okoztak. Nagyobb arányu és szertortebb következményű esetekről is tud a történelem. Chanzy tábornok, a 2. Loire hadsereg parancsnoka az 1870—71-iki háborúban a Le Mans-nál vivott űtközert előtt hadiparancsban elrendelte, hogy minden csapat frontja mögő állítsanak lovasokat, ezek szertjék össze a szertkevényeket és akadályozzák meg a sereg pánikszerű bomlását, a menekűlőket vigyék vissza és állítsák az első tüzertonaiba, azokat pedig, akik a szertkési kísérletet megismételnék, őjek fejbe. Es mi volt a rendelt eredménye? Chanzy tábornok alvezérének je entésében ezt olvassuk: „A menekűlő tömőge hihetetlenűl nagy, a szertbeálló lovasokat letiporják s nem hallgatnak a tisztekre; kettőt közülük agyonlőtűtűk, de ennek a példának sem volt meg a várt hatása.” Ép ily kevés sikerrel járt Krüger elnök 1900. márc. 2-iki rendelete, amelyben megparancsolta, hogy a pánikszerűen menekűlő búrokat őjjék le. Pánik ellen nem használ sem kard, sem golyó, sem kancsuka. Az ellenkőző magatartás példája vagy a lélekjelenlert azonban néha eredményes. A pharsalusi űtközertben Caesar egyik zászlóvivője eszeveszertten menekűlt a harcveronalból s utána egy nagyobb csapat. Caesar, ki a vonal mögőtt állt, nyugodtan megvárta az ijedt zászlóvivőt s mikor eleje ért, olyan arccal, amelyvel jőnkazatu tanácsot szoktak adni, rákiáltott: „Tévedés, barátom, amarra kell futnod!” Caesar az ellenszert felé mutatott s a zászlóvivő époly érűerttel fordult az

ellenszert felé, amelyvel előbb menekűlt s magával ragadta a menekűlt csapatot is.

Nagy Frigyes az egyik űtközertben a tüzertől menekűlő katonáktól azt kérdezte: „Nyomorultak! űrők ké akartok élni?” A menekűlők visszafordultak s megnyerték a csatát. A marengói csata második napján délután 1 órakor az osztrák űttörték a franciák centrumát. Napoleon elrendelte a visszavonulást, a csata elveszertnek lászott, a katonák egyrésze futva menekűlt. Napoleon tudta, hogy meg egy félőra és a visszavonulásból vereség lesz. A harcói elé lovagolt és azt kiáltotta: „Alj!” Majd így szert: „Bajtársak, igen sokat jöttűk hátra. Itt a pillanat, hogy előre menjűnk. Ne feledjétek, hogy én a csatamezőn szoktam aludni!” „Éljen Napoleon, éljen Boaparte!” kiáltások hangzottak mindenfelől, a katonák rohamra mentek és délután 5 órára kiverték a győzertmet. Ezek és hasonló példák mutatják, hogy a fölényes vezér néha a pánik hatása alatt álló csapatokra is rá tudja erőszakolni saját akaratát, de mégis tévednek, ha ebből az igazságtól messze-menő következtetéseket vonnának le. Tévednek egyrészt azért, mert ritkán akad olyan vezér, akiben katonái annyira biznának, mint Caesarban, Nagy Frigyesben vagy Napoleonban biztak, másrészt meg azért, mert az említett esetekben a pánik csak részleges volt egy-egy csapatban is. Általános pánik esetén a vezérek leleljenete is csak nagyritkán hatásos.

A pánik jellemzésére felsertő példából álltűk, hogy a sereg hirtelen szertbomlását, szervezert-veszerttségét rendszeren hamis hír hirtelen szertnyrabocsátása, hallucináló rémlátás, állati tömegijedtség vagy valami váratlan esemény okozza. Ezzel szemben a fökről fökra, lassan de biztosan haladó szertűllert lelki okok idézik elő.

Az egyűttel embernek egymás gondolatait és érűertleit befolyásolják. Ha vigkedű társaságba belevegűű egyetlen szertortű ember, a társaság hangulata fökről-főkra komorul. A búslőnak bánata eszűnkbe juttatja saját bajainkat s bajaink éltűk tudatában bajos a jó kedvet megőrizni. Ha hűsz bátor ember közt csak egy javithatatlan félénk v.n és valamennyi igazán életveszertdelemben forog, lassanként az erős lelkűk bátorsága is meginog. Az életveszertdelem mindig fölébresszert őnfenntartási őrtőntűnkert és ez minden rábeszertlésnél, érűertelésnél erősebb.

Az érűertelmek egymásra hatása még nagyobb lesz, ha azt szűggerálásal tudatosan fokozzuk. Ha aggodalmunkat, reménytelenszertűnkert, félelűnkert nem rejtőgetűűk, hanem mások előtt föltárjuk, sőt megokolmi és védeni igyekszűnk, akkor félelűnk lassanként átragad másokra is és úgy terjed, mint a futótűz. Nemcsak a szervezertetlen tömőgekre áll az, hanem a szervezertettek, tehát a hadseregre is. Napoleon az indította arra, hogy őtszertjeinek előadásokat tartson a csata lelektanáról, Nagy Frigyes pedig nem engedte meg, hogy tábornokai haditanácsot tartssanak, mert az volt a véleménye, hogy ezekben mindig a félénk párt — *timide Partei* — kerekedik föül. Ném katonai írők állítják, hogy a jennai s az anerstedti csatát, amely romba döntötte a porosz monarchiát, már a csatát megelőző haditanácson veszerttették el. Egyűtt volt itt az akkori Poroszország minden katonai kiválósága, de az egy Scharnhorstot kivéve, valamennyi a félénk pártos tartozott. Külőben nincs könnyebb, mint a halálveszertdelemben forgó embert megijeszteni, már pedig a háború állandóan halált osztogat.

Az érűertelmekkel hasonlóan áll a dolog a gondolatokkal is. A nehéz helyzetben levő embert nem nehéz meggyőzni arról, hogy helyzete nehéz, hogy vannak körülűemények, amelyek közt kényelmesebb, biztonságesebb volna az élet és kevesebb a szenvedés. A tömőgekben futótűzként terjednek el azok a gondolatok, amelyek alkalmasak volnának a tömőg helyzetének javítására. Ez nemcsak a szervezertetlen, hanem a szervezertett tömőgekre is áll. Az antimilitarista gondolatok nemcsak a francia nép közt, hanem a francia seregben is elterjedtek.

Sőt nemcsak a békében álló tömőgekben terjednek e gondolatok, hanem a harcosok között is, amit egész ezredok elpártolása vagy árulása szertortortuan igazol. Pedig minél jobban terjednek el az elegendertenszert szertő gondolatok, minél jobban harapóznak el a fételem, eszűggedtség és reménytelenszert érűertmei, annál többet szenved a katonai szellem s annál kevesebb a remény a győzelemhez. Ha nem gondoskodnak idejekorán orvosságról, teljesen megromolhat a csapat-szertellem s előállhat az az állapot, amelyet Campiano román eszertortortva a tömeglelelelke animalizációjának, elállatiasodásnak nevez. Ennek állandó velejárója kisebb baj esetén a részleges pánik, nagyobb bajban pedig a csapatok teljes szertűllertése és végső eredménykép a vereség.

Látűk, hogy a háborúban a lelki erők döntő fontosságűk. Tudűk, hogy egyáltalában nem mellékes dolog, hogy a harctéren küzdő katonáink lelkét milyen érűertések és gondolatok föltűk el. A lelekesedés, őnfeláldozás, kötelesszertteljesítűs győzelemre visz, a fásultság, gyavaság, amerikaság pedig bukásra vezet.

Most még azt jegyezűk meg, hogy katonáink harci kedve nem utois sorban föltűk is függ. Mi harcosainkkal állandóan érintkezűnk a sebesűltek, harcba vonuló unjokok és leveleink utján. Mi az ő lelki világlukát állandóan befolyásoljuk; érűertmeik a mi érűertelműnkertől táplálk oznak, gondolataik a mi gondolatainkból termekenyűlnek meg. Mi szűggerálűk nekik lelkűnk tartalmának egyrészt, belelopjuk lelkűnkbe gondolatainkat, cőjainkat, terveinkert, érűertseinkert és vágyainkat. Azért nincs e nehéz napokban szerttebb kötelesszertűnk, mint arra ügyeln, hogy katonáinkra csak lelkesítő, nemesítű, bátorító hatással legűnk. Micsoda szégyen volna az, ha sebesűlűjeink, akik itthon testi-lelki őűűllert keresnek, küztűnk csak lemondó leleket és szertortű szertekert találnának? Micsoda feneketlen őnés volna az, ha most, mikor a nemzet jövűjéről van szó, a harctérre föűűtt leveleinkben a mi bajainkkal és kellemetlenszertűnkert hozakodánk elő! Es micsoda mérhetetlen veszűly volna az, ha a harcba vonuló unjokok kétségbeesert szertekert és cinikus leleket vinnének a lövészárkokba s ezzel ott a reménytelenszert terjesztű, a harcói szertellem bomlásának erjesztű gombái és bukás érűertői volnának! Ismétlem: mindent el kell követűnk, hogy katonáink lelkére csak nemesítű, bátorító és lelkesítű hatással legűnk. Vigaszaljuk sebesűlűjeinkert azzal, hogy szenvedéseik jutalma a jövű őrme, boldogsága; bátorítsuk a harcba vonulókat azzal, hogy dicső dolog, vért ontani a házáért s a család javáért és írűk meg szertört szertőval a harctéren küzdő hőseinknek, hogy tetteikert lelkesűlűnk, hogy életűkert imádkozunk és hogy ők a mi édes remény-szertűnk. Ez a legkevesebb, amivel a hazának tartozunk. Paul Hoecker azt mondta, hogy ez a háború nemcsak a német hadsereget mozgósította, hanem az egész német nemzetet. Azért munkába kell állítani minden testi, anyagi és lelki erűnkert. Testi erűnkert dolgoznunk kell, anyagi erűnkert áldoznunk kell és lelki erűnkert szertitani kell a győzelemhez való megrenderttelten akaratot. Mert csak az győz, aki minden áron győzni akar.

Az nek pedig nincs dolgos keze, áldozatos szertve, lelkesítű, bátorító szertva, az legyen olyan néma, mint a sir. Mert szertva mőreg, amely itthon a bizalmat és reményt, a harctéren pedig a győzertmet őli meg. Nem a hazának használ, hanem az ellen-szertnek szertgál. Ez pedig bűn, súlyos bűn meg akkor is, ha valaki őntudatlanul követi el. Es ha bűn: miért jár küztűnk mégis annyi sőteten látó ember? Miért repdes föltűnk körül annyi viharmadár? Miért riktőlűk föltűnkbe a reménytelenszert hangzavarát, amikor a remény dalát kellene élénkeltűnk? Miért kesergik a halál őű melodiáit, mikor az őj, a teljesebb élet himnuszát kellene zengeniük? Miért? . . . Azért, mert szertgény kolduslelekek ők. Sivár, sőtét az ő világluk: nem él benne a remény fölye, nem él benne igasi hasasze-

retet, nem az igaz isten-bizalom: hanem csak a saját énjük bálványja, csak a saját javaikért való remegés és csak a kétség-beesés sötét éje.

Vége.

A hideg tél ellen harcos katonáknak meleg prémre van szükségük. Akinek van, még mindig küldheti e címre: Hadsegélyző Hivatal, Budapest Váci-ut 38. sz. A posta ingyen szállítja.

Fölemelt illetmények.

A király elhatározta, hogy a hadifogságba került katonák családjainak illetményeit föl-emeli. A királyi elhatározás, amely a rendeleti közlöny vasárnapi számában jelent meg, a következő pontokból áll:

1. A hadifogságba került havidíjas tisztok és tisztjelöltek családjainak illetékei a normális összeg kétszeresére emelkednek.

2. A fogságba került aktív állományú altisztek családjai segélydíjuk kiegészítésére havonta harminc koronát kapnak.

3. Elvesztett havidíjas tisztok és tisztjelöltek családjai részére rendelt illetmények további folyósítását és

4. Elvesztett állományú altisztek feleségei és gyermekei családi illetékének, valamint világiatási, főzési és fűtési pótlékának további folyósítását engedélyezik.

A király felhatalmazta még a hadügy-minisztériumot további szükséges intézkedések megtételére is.

A fölemelt családi illetményre a január elseje előtt fogságba került vagy elvesztett katonák családjai e hónap elsejétől, a később fogságba került vagy elvesztettek hozzátartozói pedig a családító eltűnésének napját követő hónap első napjától kezdve tarthatnak igényt.

Ha a családító a mozgósítás befejezése előtt visszatér a hadifogságból, a fölemelt családi illetmény a visszatérés hónapjának utolsó napjával szűnik meg.

A legfelsőbb elhatározás értelmében az illeték felemelése a január elseje előtti időre visszaható erővel nem bír és ilyen irányú kéréseket az illetékes fórumok közlése szerint egy esetben sem fognak teljesíteni.

Nemcsak katonai körökben, hanem az egész közvélemény örömmel üdvözlöi ezt a legfelsőbb rendelkezést. Jogos és szükséges támogatását jelenti ez azoknak a családoknak, amelyeknek hozzátartozói a harctéren fogságba kerültek vagy elvesztettek. Ezzel eredményesen kezdődött meg az állami támogatás szervezése és kiépítése, amelyre ezen a téren olyan nagy szükség van.

A világháború krónikája.

Január 15.

A francia harctéren Nieuport környékén csak tüzéségi harcok folynak. Arrasnál a franciák hevesen támadnak. Argonneokban a németekre nézve sikeres harcok folynak. A Vogézekben jelentős esemény nem történt. — Az orosz harctéren a rossz időjárás miatt csak kisebb csatározások folynak. — Amerikában nagy az elkeseredés Anglia ki nem elegendő válaszigjegyzéke miatt. Az Unió úgy látszik, újabb tiltakozó jegyzéket fog Angliához intézni.

Január 16.

Az orosz harctéren a helyzet változatlan. Az eső és köd minden harci tevékenységet lehetetlenné tesz. Csupán tüzéségi harcok folynak a Dunajec mentén. A franciák heves támadást intéznek Arrasnál a német hadállások ellen, azonban offenzívájuk kudarcra végződik. — A Saphir nevű francia tenger-alattjáró naszád megpróbál a Dardanellákhoz közeledni, de aknára fut és elsüllyed.

Január 17.

A franciák egy hónapos offenzívája nagy kudarcra végződik. A franciák körül-

belül 150.000 embert vesztek az offenzívájuk alatt. A francia támadások a front egy részén sem jartak említésreméltó eredményre. A németek Labassétől északra, az Aisne mentén és az Argonneokban előrenyomulnak. — Oroszországban a tüzéségi harcok a Dunajec mentén és Tarnowtól délre tovább folynak.

Január 18.

Tüzéségünk Zaklicynnél külső pozíciójuktól az oroszokat. Az oroszok hátráló mozdulata átterjedt a front hat kilométernyi terjedelmére. Az ellenség tüzéségünk és gépfegyvereink leghatásosabb tüzelése közben rendetlenül vonul vissza. — Kárpátokban jelentéktelen járőrharcok folynak. — Przemysl hős védői kirohanást intéznek az orosz hadállások ellen és pedig oly sikerrel, hogy az oroszokat kényszerítik több fontos támaszpontjuk kiürítésére. Az oroszok emiatt kénytelenek Przemysl körül gyűrűjüket kiszélesíteni, illetőleg a váról jelentékenyen eltávolodni. — Szerbia ellen operáló csapataink közé német birodalmi csapatokat is osztanak be.

Január 19.

Bukovinában Jakobényinál csapataink egy orosz előretörést, az ellenségnek nagy veszteségeket okozva, visszavernek. Német csapatok az oroszokat Radzanov, Bieuzon és Sierpe mellett megverik s több száz foglyot ejtenek. — A francia-belga harctéren jelentéktelen csatározásoktól eltekintve, az egész arcvonalon csak tüzéségi harcok folynak. — A déli hadszíntéren a helyzet változatlan.

Január 20.

Tüzéségünk egyik osztaga egészen a Dunajecig nyomul előre az orosz harctéren, az ellenségnek több száz főnyi veszteséget okoz és a Dunajecen épített hadihídját elpusztítja. — Kárpátokban jelentéktelen harcok folynak. — Francia harctéren a franciák már egyáltalán nem támadnak s inkább védekezésre szorítkoznak. — A német légi flotta támadást intéz Anglia keleti partvidéke ellen; Angliában nagy félelem ütött ki ennek következtében. Zeppeleinékről levett bombák óriási károkat okoznak Angliának. — A törökök Sat el Arabnál meglepik az angol csapatokat s megverik.

Január 21.

Orosz-Lengyelországi harctéren a német támadások előbbre haladnak a Sucha szakaszon. Liponán németek egy kisebb ütközetben győzelmet aratnak az oroszok felett. Közép-Lengyelországban a Konsk — Lopuszno vonalról nyugatra a szövetségesek visszaverik az orosz támadásokat. — Franciák megkísérik a tamadást Arrasnál és St.-Mihiel közelében, de sikertelenül.

Január 22.

Ungmegyében az oroszok csapataink elől visszavonulóban vannak. — A francia offenzíva teljesen megbukott. A németek már Verdun is fenyegetik. — Oroszok kaukázusi offenzívája török csapatok hősi ellenállásán teljesen megtörik. — A németek elsülyesztik Durward nevű angol gőzöst.

Különbölk.

— **Háborus estélye.** A Reviczky-Társaság e hó 20-án tartotta XIII. estélyét, amelyen Erdélyi József kegyesrendi tanárnak dr. Karafáth Márius által felolvasott *Isten és a háború* című vallásos és harsfias értelettel megserkesztett, alapos tanulmányra valló, tömör és érdekes értekezése mély hatást gyakorolt a közönségre, amely nagy és őszinte elismerésben részesítette dr. Porubszky Géának harsfias lelkesedést és áhitatot keltő *Háborus szótár* című gyönyörű versét is. Héring János a *Hymnus*ról s annak a különböző körülmények által előidézett hatásáról tartott igen szép és tartalmas felolvasást. Végül Sajó Sándornak *Magyar katonák* című költeményét Zalai János szavalta el, aki erőteljes és csengő hangjával a harsfias szövegnek minden ré-

szét a legszebben érvényesítette. — A legközelebbi estély január 27-én lesz a következő műsorral: 1. *Porubszky Géa* dr. A háború erkölcsbölcsészeti szempontjai. 2. Rainhold: *Phantasie*. Inromptu. Zongorán játsza: *Cziczka Angéla*. 3. Georg Hirschfeld. A szabó. Háborús novella. Németből fordította és fölolvassa: *Baker Béla*. 4. Kerner: *Kossuth-nyitány*. Zongorán játsza: *Cziczka Angéla*. 5. *Köveskúti Jenő*: Béna hősök. (Vers) Szavalja: *Frecska Aranka*.

— **Hőseink kitüntetései.** A Rendeleti Közlöny eddigi közleményeiből kiderül most, hogy hány vités katonánkat érte a harctéren kitüntetés. Örvendtes, lelkesítő a statisztika, mert hős magyar vérsín vitességeinek elismeréséről tessz tanúságot. Megtudjuk a kimutatásból, hogy a legénység között f. év január 1-ig 64 aranyérmes, 833 I. oszt. nagy ezüstérmes, 2660 II. oszt. kis ezüstérmes osztottak ki, 1773-an kaptak hadsergparancsnoksági dícsérő elismerést és tisztenhat egyéb érdemeiket. Összesen tehát 4799 katonánkat érte kitüntetés. December közepéig a magyar csapatok tisztjei és más csapatok magyar tisztjei a következő kitüntetéseket kapták: magasabb rendjelet mintegy 250-en, katonai érdemkeresztet és 1000-en, koronás arany érdemkeresztet és lelkesítő érmes 100-an, királyi dícsérő elismerést 1500-an. Közel 3000 magyar tiszt jutott tehát eddigelé a hősök aranykönyvébe, közöttük ötszázan a német császárság vaskeresztjét is elnyerték. Ezek a kitüntetések lényegesen szaporodni fognak, mert sok felterjesztés még elintézetlen.

— **Közgyűlés.** A Lévai Casino választmánya folyó hó 20-án tartott gyűlésén elhatározta, hogy az egyesület január hó 31-én, máhos egy hétre, délután 2 órakor tartja évi rendes közgyűlést, amelynek tárgyai: az igazgató évi jelentése, az 1914. évi számadások bemutatása, a folyó évre szóló költségvetés megállapítása, tisztújítás, indítványok.

— **Halálozások.** Veréblyről kaptak a gyászírt, hogy úv. Szilassy Sándorné, szül. Bányász Agnes urnó, néhai Szilassy Sándor volt lévai szolgabírónak, később veréblyi kir. járásbírónak neje, aki annak idején városunk társadalmi életében férjével együtt eklekó szerepet töltött be, — életének 88. évében f. hó 18-án, végelgyengülés következtében elhunyt. Halálát nagyszámú rokoni és ismerősei őszintén fájlagják. — Mély részvétellel értesültünk, hogy egyik derék és kedves földink, id. *Benyger Nándor*, nyug. fővárosi tisztviselő e hó 17-én, életének 68. évében övének nagy fájdalomra rövid szenvedés után Budapesten meghalt. — Kiskunfélegyházi hírlap közölt gyászjelentést szerint ott *Kittenberger Imre*, aki évtizedeken át városunknak általában tisztelt és nagyrabecsült polgára volt s ekiben dr. *Katona János*, a kiskunfélegyházi áll. tanítóképző intézet igazgatója, édes atyját gyászolja, — becsületes, munkás életének 78. évében e hó 19-én, rövid szenvedés után elhunyt. A mély gyászsba borult család és rokonság nagy fájdalomában mi is igaz részvétellel osztozunk. — Nyugodjanak békében!

— **A herceggímás körutazása egyházmegyéjében.** *Csernoch János* dr., bíboros herceggímás elhatározta, hogy egyházmegyéjének plébániáit meg fogja látogatni. A herceggímás ezen látogatásait január végéig, illetve február elején kezdi meg. Az egyhásfelügyelmelet körútjában tükár, dr. *Leopold Antal* kíséri el.

— **Kitüntetett hősök.** A király *Formanek László* eszerecsnek, a nyitrai 14. honvéd gyalogezred parancsnokának az ellenség előtt tanúsított vitéz és eredményteljes magatartása elismerésül a hadidíszítványos 3. osztályú vaskorona-renddel díjmentesen, — *Mihályi István* századosnak, *Nagy Imre* és *Ujjady Béla* főhadnagyoknak pedig a hadidíszítványos 3. osztályú katonai érdemkeresztet, — továbbá: *Szeibert Ferenc* gyalogezredbeli főhadnagy gadsátsait tisztnek az ellenség előtt tanúsított kiválóan kötelező magatartása elismerésül a koronás arany érdemkeresztet a vitességi érem szalagján adományozta.

— **Vallásos estély.** A lévai ref. egyház január 17-én tartotta az idei IV. vallásos estélyt a ref. iskola nagytermében, mely a gyülekezet énekével vette kezdetét. Ezután *Fazekas Lajos* segédlelkész imádkosott, majd *Tóth István* kántortartató olvasta fel az iskola háborújáról szóló derült humorú értekezését. A leánygyűlést énekelte csután *Tudom*, az én Megváltóm él, című szép éneket, mely nagy hatást keltezt. Ennek végestével *Tolnay Margit*, *Tóth Etelka*, *Régi Rósa*, *Nagy Böske*, *Bajkay Margit* és *Patay Ilonka* adták elő Magyarország című kedves és vonzó életképet szépen ücszetanulva, ügyesen megjátva. Ezt a Himnusz követte, amit a közönség felálva énekel. Ennek végestével *Vörösmarty Mihály* A szegény asszony könyve című költeményt szavalta *Tatár Etelka* meleg érzéssel. Ezután *Konta Károly* kiskálai lelkes tartott biblia magyarázatot, mely eokaknak könyvet csalt ki szeméből. Végül *Birtha Zoltán* szavalt. A szép és tanulságos estélyt a gyülekezet éneke fejezte be.

— **Ne feledkezünk meg a sebesült katonákról!** Tudvalevő dolog, hogy városunknak a sebesült katonák számára berendezett kórházaiba újabban több sebesült vitéz érkezett. Legyen gondunk rájuk. Rűvidék a nappalok, hosszuk az esték és így igen unalmas nekik az idő. Kiolvasott újságokat, könyveket, folyóiratokat adjunk nekik, hogy hasznos szórakozással tölthessék az idejüket. De ne feledkezünk meg arról sem, hogy katonáink legtöbbször szereti a dohányt. Kis illetményéből arra nem igen telik s ezért a jósvívi emberbarátok igen derekasan cselekednek, ha dohányjal, szivarjal, cigarettával ajándékozzák meg sebesült katonáinkat. Nincs az a nagy adomány, amelyet ők, a vitézek, a dicsők meg ne érdemelnének.

— **Gyászhir.** A legőszintűbb részvételt váltotta ki a hír, hogy *Rády József* kegyezrendi tanár, aki évek el ez előtt a lévai főgimnáziumban is általánosan tisztelt, buzgó tanár volt, — e hó 21-én, életének 49. s áldozópapájának 25. évében Vacsott váratlanul elhunyt. Halála nemcsak a lévai rendház tagjai között, hanem jóbarátai és ismerősei körében is mély fájdalmat okozott.

— **A vasékszerek dívatja.** Az Augustus-alap magyar iparosokkal magyar iparművészek által tervezett vasékszereket gyártatott. Művészi kivitelű vaskarperecek, vasórák, vasmedikák készültek, mindegyiken a történelmi jelentőségű, hazafias áld zatkosságot bizonyító jelző: Pro Patria, mellette a háborús évssám: 1914—1915. A Gyorssegély Augustus-alap úgy határozott, hogy minden arany-ékszerért — ha az adakosó kívánja — ugyanolyan vasékszert ad. Történelmi példák bizonyítják, hogy egy jeles közszellemet alakított át, egy dívat új társadalmi rendet teremtett. A vas-dívat is arra hivatott, hogy egyszerűséghes szokatlanon, szorgalomra tanítson, takarékoságra neveljen; mert ezek a kizárólagos eszközei a nemzeti erőgyűjtésnek. De a magas szempontokon kívül, a jelen céljait is szolgálja a mozgalom. Új pénzforgást nyit meg a nyomor és szenvedés enyhítésére. Tökét szolgáltat az itthon elhagyottan élő családok megmentésére, melyeknek fenntartói érettségük vezének a csatatéren és módot nyújt arra, hogy meleg ruhát küldhessünk a csatatérré vitéz katonáinknak. Nagy nemzeti célok elérésében segíti az alapot az, aki a „Pro Patria” vasékszereket megszerzi és viseli.

— **Új Vöröskereszt-főkvárme gyénkben.** Zsarnócan élénk mozgalom s kelő megalapozás után megalakult a Vöröskereszt főkegyzete. A nagy részvétel mellett lefolyt alakuló közgyűlést az elmúlt vasárnapon tartották meg. A főkegyzet közel háromszáz taggal alakult s így a választmányba huszonnégy tagot választottak. Az együletnek már szép kezdő tőkéje is van, melyet működéséül szociális célokkal s egyéb eredményes mozgalmakkal gyűjtöttek össze. A főkv elnöke *Muzsnay Géza* főerdőtáncos, női társelnöke *Kachelmann Károly* nót, alelnöke *Kachelmann Károly* gépgyártó, női alelnöke *Muzsnay Géza* nót,

titkárrá *Lukács Gyula* vármegyei tűsrendészeti felügyelőt választották meg. A főkv a zsarnócai kaszinóban, sebesült katonáink részére hűszágyas kórházat létesít, amelynek berendezését már biztosította.

— **Az új moratórium.** A hivatalos lap most napokban közölte a kormány ötödik moratóriumi rendeletét, amely az általános fizetési halasztást 1915. évi március hó 31-ik napjáig hosszabbítja meg. Az 1914. évi augusztus eleje előtt kiállított váltón, kereskedelmi utalványon, közraktári jegyen, csekken vagy általában olyan kereskedelmi üzletben vagy más magánjogi címen alapuló tartozások, melyek 1914. augusztus hó első napja előtt keletkeztek, újabb két hónapi halasztást nyerne. A rendelet egyébként legnagyobb részben az előző moratóriumi rendelet intézkedéseit tartalmazza.

— **Elismerő oklevél** A m. kir. földmívelésügyi miniszter *Mátray Gyulának*, vármegyének egyik gazdasági tudósitójának, számos éven át kifejtett buzgó működéséért elismerő oklevélet adományozott.

— **A buza és rozsliszt árusítását illetően** a beszercebányai kereskedelmi és iparkamara figyelemsteti az összes fogyasztási szövetkezeteket és gyári és vállalati fogyasztási áruraktárakat, hogy a kereskedelmiügyi m. kir. miniszternek tolvó évi január hó 8-án 1584. szám alatt kelt rendelete értelmében buza és rozslisztet, bármilyen módon szereztek be azt, a finom téstaliszt kivételével csakis a 8681 — 1914 M.E. számú rendelet 3. §-ában megjelölt kenyérliszt-pótló anyagokkal, az ott meghatározott arányban való keverés mellett, illetve után árusíthatnak, mert eljárásuk ellenesetben az idézett rendelet intézkedéseibe ütközés és ennek 10. §-a alapján büntetődél kihágásnak minősülne. Amennyiben egyes szövetkezetek, illetve gyári és vállalati fogyasztási áruraktárak részéről a kamara a fentebb jelzett irányban visszaéléseket tapasztalna, utasítva van, hogy a tudomására jutott eseteket a miniszternek haladéktalanul jelentse be.

— **Mikor lép életbe a hadi pótdó?** A pénzügyminiszter körrendeletet intézett az összes törvényhatóságokhoz, hogy a 20 ezer koronán feletti jövedelmi adóra a hadi pótdóadó kivetése az 1914. XLVI. t.c. értelmében 1915. évi január hó 1-én lépett életbe. Az adót az adófelosztalási bizottság fogja meghatározni.

— **A gyógyszererek árának felemelése.** A natoru okozta viszonyok által előidézett általános drágás s kiterjed a gyógyszerárakra is. A külföldről behozott gyógyszerár egyre kisebb mennyiségben kerülnek hozzánk, sőt egyes gyógyszerek behozatala egészen megszűnt. Ehhez képest természetesen ezeknek a gyógyszereknek az ára megráguit. A belügyminiszterium hivatalos gyógyszerabványja az 1915. évre most jelent meg s ebben az áremelkedés már benne vannak. A legnagyobb áremelkedés a kötszerek és a gypot áraban tapasztalható, mint amely cikkek most legnagyobb kereslet tárgyjal.

— **A kiskoruk erkölcsi védelme.** *Króner Géza*, mint az aranyosmaróti kir. törvényszék fiatalkoruk bírójá, a szülőknek induló kiskoruk védelme érdekében a törvényszék területén működő lelkészekhez, tanítókhöz és jegyzőkhöz körlevelet intézett, amelyben annak sürgős bejelentését kéri: van-e működésük területén olyan gyermek vagy 18 évesnél fiatalabb koru olyan fiu vagy leány, aki a mostani környezetben a testi vagy erkölcsi romlás és szülés veszélyének van kitéve? Az illető gyermek vagy fiatalkorú megmentése érdekében a bíróság a felelőrti szereteten alapuló intézkedéseket azonnal megteszi.

— **Népfelkelők behívása.** A népfelkelésre kötelezetteknek általános behívása folytan mindazok a népfelkelésre kötelezett magyar állampolgárok, akik az 1883., 1884., 1885., és 1886. években szűttek és az 1914. évi november hó 16-tól december 31-ig terjedő időben megtartott népfelkelési bemutató szemlén népfelkelési tegyveres szolgálótra alkalmasnak találtattak, amennyiben névszerint felmentve nincsenek, 1915.

évi február hó 15-én, — azok pedig, akik az 1878., 1879., 1880., 1881., és 1882. években szűtettek, 1915. évi március hó 1-én a népfelkelési igazolványi lapon föntüntetett m. kir. honvédkiegyesítő, illetőleg a cs. és kir. kiegyesítő kerületi parancsnokság székhelyére népfelkelési tényleges szolgálótra bevonulni tartoznak.

— **A gyógyszerárak nyitva lesznek.** Iletékes helyről kapott tudósítás alapján értesítjük a közönséget, hogy a lévai gyógyszerárak megszüntették a délutánonként való zárvatartást. Ezután váltakozással csak vasár- és ünnepnapok délutánján lesz az egyik gyógyszerár zárva.

— **A postai árvízbélyegek árusításának megszűntetése.** A mult esztendő árvízárasu tjának felségelyezésére kiadott postai árvízbélyegek általános árusítását a kereskedelmiügyi miniszter ez év január havának végével megszünteti. A közönség azonban a birtokában levő árvízbélyegeket küldemények bérmentesítésére további intézkedésig akadálytalanul használhatja. A postai értékkikárusítók készleteiket a postahivataioknál, hova utalva vannak, hadisegély-bélyegre cserélhetik ki január 20-áig.

— **A hadisegély összege.** A háboru eddigi tartama alatt igen nagy összegeket fordítottak hadisegélyezésre. Megőszelő pontos számítás szerint Magyarországon 830 ezer család napi 1,300,000 korona ételmegegyelt kap.

— **A kétkoronás bankjegyek.** Az Osztrák-Magyar Bank a kétkoronás bankjegyek kibocsátását megszüntetve, amennyiben ezt a fizetési eszűt kizárólag a katonai szükségletre kívánja korlátozni, amelyre ez eredetileg szánva volt. A polgári szükségletet a bank az eszűtforintosoknál fokozottabb mérvben való kibocsátásával akarja fedezni. Ezenkívül a bank a kétkoronás jegyeket újakkal pótolja, amelyeket a saját nyomdájában állít elő, míg az előki kibocsátás a bank más irányu e foglaltsága miatt a magániparra bízott.

— **Ki lehet tiszt a B. osztályu-akból?** A mult hónapban bevonult B. osztályu népfelkelők közül azok, akik egyetemet végeztek, a honvédelmi miniszterium XVIII. ügyosztályából nyert értesítés szerint a behívás sorrendjében a tiszt iskolába fognak bevezényeltetni. A tanítás 2—3 hónapig fog tartani és ennek elvégzése után az illetők zászlósi rangban fognak a csapatokhoz bevonulni.

— **A gabonakészletek lefoglalása.** A hivatalos lap a napokban közölte a kormány nagyfontosságú rendeletét, amellyel felhatalmazza a földmívelésügyi minisztert, hogy a közigazgatási hatóságok utján lefoglalhassa az Országos Gazdasági bizottság részére a buza, rozs, árpa és zabkészleteket. A rendelet szerint mindenki köteles a közigazgatási hatóság által a földmívelésügyi miniszter meghatalmazottjának közreműködésével hosszú intézett felszólításra a búzából, rozsból, árpából és szabból birtokában levő készleteket feltárni és a készletnek azt a mennyiségét, amely a saját házi és gazdasági szükségletének a közigazgatási hatóság által megállapított mértékét meghaladja, a hatóságilag megszabott legmagasabb áru készpénzfizetésért az Országos Gazdasági Bizottság részére átengedni és vagy azonnali vagy pedig négy héten belül, abban az időpontban, amelyet e végböl a földmívelésügyi miniszter vagy meghatalmazottja kítűz, a kijelölt a legközelebbi vasuti vagy hajóállomáshoz szállítani. Hogy saját szükségletére kinek mennyire van szükség, azt a közigazgatási hatóság állapítja meg. Megállapítása oien három napon belül felelbezzni lehet az alispánhoz, illetve a polgármesterhez, onnan pedig szintén három napon belül a földmívelésügyi miniszterhez. Aki eltitkolja vagy elrejtja készletet vagy a zár alá volt rósz felhasználja vagy elidegeníti, két hónapig terjedhető elzárásával büntetettetik.

— **Hét fiu a háboruban.** *Glasz Samu* lévai ritualis mészárszéki felügyelőnek hét fia vonult a háborúba. A hét testvér még az általános mozgósítás alkalmával

Prémet a katonáknak!

Vitéz katonáinknak, főként az északon harcolóknak, az eddigin kívül csakhamar egy új ellenséggel — az északi hideggel — fog kellenni szembeszállniok; e küzdelem szintoly erős lesz, mint az élő ellenséggel való harc, de ebben az itthonmaradottak is résztvehetnek, segíthetnek, ezért az áldozatkészség már is annyi jelet tanúsító magyar társadalomhoz fordulunk. A hadsereg jól el van látva, de mivel az éltető melegből sohasem lehet elég, ezennel felkérjük a közönséget, hogy ha nélkülözhető új vagy ócska prémes holmija van, azt katonáink számára küldje be a Hadsegélyző hivatalhoz Budapest, IV. Váci-utca 38.

E küldeményeket a posta teljesen díjmentesen szállítja.

Bundát, karmantyút, bekecsét, sipkát, kezttyút stb. A hadsegélyző hivatal mindent szívesen fogad és a szükséghez képest felhasznál, átdolgoztat.

Ez a jó szivektől jövő jó meleg ajándék lesz vitézeinknek a legkedvesebb.

Az országos hadsegélyző bizottság ruházati albizottsága nevében:

Pekár Gyula.

Koksz és szén

szükségletét kérem nálam rendelni.

Szalón szén m/m 380 koksz
480 fillér házhoz szállítva

SPITZ ARMIN

szállító

Honvéd-utca 8. (saját ház.)

A Lévai Takarékos- és Hitelintézet

állandó betéteinek kamatlábát
1915. január 1-től
kezdődő, további intézkedésig
tartó hatálylyal

4 $\frac{1}{2}$ %-ra emelte.

Az igazgatóság.

KNAPP DÁVID

mezőgazdasági és varrógépek nagy raktára

Telefon szám: 33.

Léván.

Telefon szám: 33.

Piactéren, nagy kiterjedésű gépraktárom céljára épült házamban nagy választékú állandó gépkiallitás van berendezve.

Hazai gyártmányu gépek:

Ganz-féle motorok minden nagyságban, Hofherr és Schrantz gözcseplő készletek, eredeti Melichár-féle vetőgépek, Bächer-féle ekék és talajművelő eszközök, valamint minden e szakba vágó gépek és géprészek.
Világhírű RAPID lánccsokutak.

Legjobb minőségű takarmánykamrák elkészítése és felállítása jutányos árakban.

Legjobb bevásárlási forrás!

KERN TESTVÉREK

fűszer-, gyarmatáru- és vasnagykereskedése

Alapított 1881.

LÉVAN.

Telefon szám 14.

Mindennemű fűszer- és csemegeárúk — Naponta friss felvágottak és **prágai sonka**. — Elismert legjobb minőségű **kávék**. — Legfinomabb **teák** és **rumok**.

Teasütemény, csemegebor, likör, cognac, pezsgő, déligyümölcs, dessert cukorka.

Magyar gyártmányu folytonzó kályhák, fa- és széntartók, kályhaellenzők (paravánok), takaréktűzhelyek, szesz-, szén- villamos vasalók, szesz és villamos gyorsforralók, kávé és teafőzők, húsvágógépek konyhamérlegek, valamint **Varrógépek** stb. állandó nagy raktára.

Gyári raktárt tartunk

tiszta aluminium és valódi nikkel főzőedényekből modern háztartási s konyhafelszerelési cikkekkel.

Hirdetmény.

A lévai takarékpénztár igazgatósága közhirre teszi, hogy 1915. évi január 1-ső napjától — kezdődőleg —

a betét kamatlábat

4½%-ban

.. állapította meg. ..

A betét kamatadót, mindaddig is, az in-
— tétet fizeti. —

AZ IGAZGATÓSÁG.

Faeladási hirdetmény.

Barsvármegye Lutilla község volt úrbéresei 1915. évi február hó 10-én délelőtt 11 órakor Lutillán a község házában tartandó zárt írásbeli ajánlatokkal egybekötött nyilvános szóbeli árverésben eladja erdeje 3·7 kat. hold esedékes vágásterületén és a 23 osztag 728 kat. hold területén tö mellett termelt és kéreg nélkül mért 63 drb. 77·07 m³-re becsült haszonfa 8·57 m³ tűzifa kocsánytalan tölgyfa-tömeget.

Kikiáltási ár 2052 korona, bánatpénz 205 korona.

Kikiáltási áron aluli és utójánlatok nem fogadtnak el.

Feltételek a lutillai úrbéres elnök-nél a garamladoméri m. kir. járási erdőgondnokságnál és a besztercebányai m. kir. állami erdőhivatalnál megtekinthetők.

Lutilla, 1915. január hó 17-én.

Urbéres elnök.

== Kölcsonkönyvtár ==

NYITRAI és TÁRSA R. T.

könyvkereskedésében LÉVAN.

Előfizetés bármely nap kezdhető.

HARCZTÉRI TÉRKÉPEK

kaphatók:

NYITRAI és TÁRSA R. T.

könyvkereskedésében

LÉVAN.

256—1915. szám.

Hirdetmény.

A szemes gabona és liszt árának hatósági megállapítása tárgyában.

A kereskedelemügyi miniszter ur a m. kir. miniszterium 1914. évi november hó 28-án 8682—1914. M. E. sz. rendeletének 5. §-ában törvényhatóságoként szervezett ármegállapító bizottságok azon határozatait, melyekkel a buzára, rozsrá, árpára és tengerire és az ezekből készült lisztfajtákra nézve a követelhető legmagasabb árakat megállapították, úgy az ezen határozatok ellen benyújtott felebbezések alapján, mint a többször idézett rendelet 7. §-ában gyökerező jogánál fogva hivatalból felülvizsgálván, folyó évi január hó 5-én 913—1915. sz. rendeletével a megállapított legmagasabb árakat a m. kir. belügyminiszter és földmívelésügyi miniszter urakkal egyetértőleg részben megváltoztatandóknak találta. — Szükségesek voltak egyes változtatások azon összhang érdekében, melynek az ország különböző részeiben érvényes legmagasabb árak között a közlekedés akadálytalan lebonyolítása végett lehetőleg érvényesülnie kell. — Erre a körülményre való tekintettel a kormányhatósági felülbírálat során nemcsak az érdekeltek felebbezéseiben előadottakat, hanem az egész ország termelési és fogyasztási viszonyait is mérlegelni kellett.

A kereskedelemügyi miniszter ur a nevezett miniszter urakkal egyetértő döntését, illetve a további intézkedésig véglegeseknek tekintendő legmagasabb árakat egyidejűleg a Budapesti Közlöny 1915. évi január hó 7-iki számában táblázatosan tette közzé.

A buza, rozs, árpa és tengerinek kormányhatóságilag megállapított legmagasabb és Barsvármegyére vonatkozó árait a következőkben közlöm:

A terület megnevezése:	BUZA:	ROZS:	ARPA:	TENGERI:
	megállapított legmagasabb ára méterm.-ként.			
Aranyosmaróti járás	39 50 f.	32 k.	27 50 f.	23 k. — f.
Garamszentkereszti járás	39 50 f.	32 k.	27 50 f.	23 k. — f.
Lévai járás	39 50 f.	32 k.	27 50 f.	22 k. 50 f.
Oszlányi járás	39 50 f.	32 k.	27 50 f.	23 k. — f.
Verebélyi járás	39 50 f.	32 k.	27 50 f.	22 k. 50 f.
Körmöcbánya r. t. v.	40 — f.	32 k.	27 50 f.	23 k. — f.
Léva r. t. v.	39 50 f.	32 k.	27 50 f.	22 k. 50 f.
Ujbánya r. t. v.	39 50 f.	32 k.	27 50 f.	23 k. — f.

Felhívom a közönség figyelmét arra, hogy ezen áraknál magasabb árak követelése kihágást képez és a m. kir. miniszterium 1914. évi 8682—1914. számú rendeletének 8. §-a alapján 15 napig terjedhető elzárással és kettőszáz koronáig terjedhető pénzbüntetéssel büntetendő.

A fenti ármegállapítás a buza, rozs, árpa és tengeri vetőmagra is kiterjed.

A lisztárak mindenkor a fent kihirdetett legmagasabb árak alapul vételével a 8682—1914. M. E. számú rendelet 1. §-ában meghatározott százalékos ártöbbletek hozzáadásával számítandók ki.

Léva, 1915. évi január hó 16-án.

Bódogh Lajos,
polgármester.

KÖNYVEK *izléses és tartós bekötését elvállalja*
Nyitrai és Társa r. t., Léván.

Ma **moziba**
megyünk!
Az APOLLO mozgósínház
műsora érdekes.